

2014

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVED SAMHITA
SUBJECT : CHARAK SAMHITA –PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. अधोलिखित सूत्रस्य विशदी व्याख्या असंदर्भ युक्त्युदाहरणपुरस्सरं कुरुत ।
'स्मृतिमानहेतुयुक्तिज्ञो जितात्मा प्रतिपत्तिमान ।
भिषगौषध संयोगैश्चिकित्सा कर्तुमर्हति ॥'
Describe the above mentioned Sootra in detail with reference, appropriate logic and examples.
2. 'इह खलु निदान-दोष-दूष्य विशेषेभ्योविकारविघातभावाभाव प्रतिविशेषा भवन्ति ।' सूत्रमिदं असंदर्भ रोगाणामभिनिर्वृतौ कथं कारणं भवति इति प्रतिपादयत ।
Describe the Sootra with reference and mention that how this process is cause of manifestation of the diseases.
3. चरकसम्मतं तमकश्वासरोगस्य सम्प्राप्तिं विलिख्य तस्य चिकित्स्योपक्रममपि विलिखत ।
Describe the Samprapti of Tamaka Shvasa Roga as per Charaka and also mention the management process.
4. टिप्पणी कार्या - Write short notes -
 1. सम्यक् विरिक्तस्य लक्षणानि ।
 2. संसर्जनक्रमः ।
 3. वातरक्तस्य विशिष्ट स्थानानि ।
 4. चरकोक्त उपधातवः ।
 5. अजीर्णेप्रातः अशनम् ।

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : AYURVED SAMHITA
SUBJECT : SUSHRUT SAMHITA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. सुश्रुतसंहितायाः प्रमुखटीकाकर्तृणां काल निर्धारणं परिचयं च वर्णयत । मौलिकसिद्धान्तक्षेत्रे आचार्य डल्हणस्य विशिष्टावदानं विस्तरेण प्रतिपादयत ।
Give the introduction and time period of important commentators of Sudhruta Samhita and write down the contribution of Acharya Dalhana in the field of fundamental prindiples.
2. अधोलिखितसूत्रस्य संदर्भ पुरस्सरंव्याख्याः विधेयाः ।
'तद्दुःखसंयोगा व्याधयः उच्यन्ते ।'
Explain the following Sutra with reference to the context along with the view of Dalhana on the Sootra - 'तद्दुःखसंयोगा व्याधयः उच्यन्ते ।'
3. (i) 'किं पित्त व्यतिरेकादन्योऽग्निः'
Explain the above Sutra with view of Dalhana.
(ii) सुश्रुतोक्तं ओजःपरिचयं, क्षयजहेतवः, लक्षणानि च लिखत ।
Write down the introduction, Kshayaja Hetu, Lakshanas of Ojas.
4. टिप्पणी कार्या - Write short notes -
 1. दोषधातुमलमूलं हि शरीरम् । Dosha Dhatu Mala Mulam Hi Shariram.
 2. संयोगविरुद्ध द्रव्याणि । Samyoga Viruddha Dravyam.
 3. त्रिविध वयः । Trividh Vaya.
 4. योग्यासूत्रीय । Yogyasootriya.
 5. यदृच्छा । Yadrichchha.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVED SAMHITA
SUBJECT : ASHTANG HRIDAYAM – PAPER - III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. 'क्षणादिव्याध्यवस्था च कालो भेषजयोगकृत' सूत्रमिदं सोदाहरणं स्पष्टयत् ।

Explain the above principle along with examples.

2. अष्टाङ्गहृदयस्यरहस्यवत् वर्णनमस्ति इति ? सोदाहरणं स्पष्टयत् ।

What is the Rahasyavat description of Ashtanga Hridaya ? Explain along with examples.

3. द्रव्याश्रिताः रसाः कथं यथापूर्वं बलावहाः भवन्तीति प्रतिपादयत ।

How Dravyashrita Rasas are cronologically more powerful ? Explain it.

4. 'पराराधनपण्डितः' अष्टाङ्ग हृदयस्य विवेचने कथं सूत्रमिदं अनुसरतीति स्पष्टयत ।

How decription of Ashtanga Hridaya is following the above principle ? Explain in detail.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVED SAMHITA

SUBJECT : AYURVEDA VANGMAYASYA ITIHAS – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. आचार्य चक्रपाणिदत्तस्य परिचयं लिखित्वा, तस्य आयुर्वेदमौलिकसिद्धान्तक्षेत्रे अवदानं स्पष्टयत ।
Give the introduction of Acharya Chakrapanidutta and mention his contribution in the field of Basic Principles.
2. सुश्रुतसंहितायाः प्रतिसंस्कारः नागार्जुनेनापि कृतं एतद् विषये उदाहरणपुरस्सरं नागार्जुनस्य योगदानं लिखत ।
Nagarjuna has also done the Pratisamskara of Sushruta Samhita, describe his contribution with examples.
3. संहिताग्रन्थेषु आयुर्वेदीय सिद्धान्तानां विकासः कीदृशं वर्तते इति विवेचयत ।
Which type of the development of Ayurvedic Principles is available in Samhita texts ? Describe in detail.
4. तंत्रयुक्तीनां स्वरूपं बृहत्त्रय्यां कीदृशं विद्यते, सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
Which type of the discription and features of Tantrayuktis is seen in Brihatrayee texts? Explain it with examples.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA - SIDDHANT - DARSHANA

SUBJECT : AYURVEDIYA - SIDDHANT – PAPER – I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 शरीरे-अग्नेः स्वरूपं, कार्यं, रोगारोग्यावस्थायां विविच्य तस्य प्राधान्यं आयुषः रक्षणे वर्धने च प्रतिपादयत ।

What are the features and functions of Agni in the body at the stage of health and illness and what its importance in prevention and promotion of life.

- 2 किं नाम गुणाः ? षट्कारणेषु (पदार्थेषु) शारीरिक/भौतिकगुणानां महत्त्वमुपयोगितां च चिकित्सामुपलक्ष्य वर्णयत ।

What is Guna ? Describe the importance and utility of Bhautika/Sharirika Gunas among all the six Karanas/Padarthas.

- 3 शरीरे दोषाणामुत्पत्तिः, पोषणं च कदा-कुत्र-कथं च संभवति ? इत्युदाहरणैः सह वर्णयत ।

When, where and how production and nourishment of Tridoshas occurs in the body ? Describe it in detail with examples.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 रसः । Rasah.
- 2 अपर ओजः । Apra Ojah.
- 3 युक्ति गुणः । Yukti Gunah.
- 4 सिद्धान्तः । Siddhantah.
- 5 समवाय । Samavaya.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA - SIDDHANT - DARSHANA
SUBJECT : DARSHANIKA SIDDHANT – PAPER – II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 इतरदशरर्नसिद्धान्तानां आयुर्वेदवांगमये सन्निविष्टकरणे आचार्येभ्यः गृहीतविधीनां चिकित्सासंदर्भे सोदाहरणं वर्णनं कुरु ।

Describe the methodology adopted by Ayurveda scholars to incorporate the contemporary philosophical principles within the Ayurvedic texts with clinical examples.

- 2 'षडृतुकत्वाच्च कालस्योपपन्नो महाभूतानां न्यूनातिरेकविशेषः' - इत्यस्य परिणामवाददृष्ट्या विवेचनं कुरुत ।

'षडृतुकत्वाच्च कालस्योपपन्नो महाभूतानां न्यूनातिरेकविशेषः' - Explain this Sutra in the light of Parinaamavada.

- 3 किं युक्तिः प्रमाणम् ? यथावदुदाहरणेन सह युक्तिप्रमाणस्य चिकित्सायामुपयोगं वर्णयत ।

Is the Yুক্তिप्रमाणम् ? Narrate the practical utility of Yুক্তिप्रमाणम् in clinical practice with proper examples.

- 4 वैशेषिकदर्शनानुसारेण 'दिक्' इत्यस्य का परिभाषा ? शास्त्रोक्तोद्धरणेन सह तस्य चिकित्सायामुपयोगं विस्तारयत ।

Describe "Dik" as per Vaisheshika philosophy. Also describe in detail the clinical importance of Dik in Ayurveda with the classical examples.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA - SIDDHANT - DARSHANA
SUBJECT : ITARDARSHANANAM PARYALOKHANAM – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 “न हि जातो जनयति सत्वान् न चाजातो जनयत्यसत्वात् ।” इति भरद्वाजस्थापितं पूर्वपक्षस्य, आत्रेयकृतं समाधानं च विलिख्य आयुर्वेदे स्वीकृतम् आत्मविचारं वर्णयत ।

Explain the above mentioned proposition raised by Bharadwaja along with its answer given by Aatreya. Also describe concept of Aatma accepted in Ayurveda.

- 2 सुश्रुतेन तन्त्रसारगवेषणे शब्दार्थन्यायसंयुताः सम्यक् विनिहिताः विषयाः के? तेषां वर्णनं कृत्वा साहित्यानुसन्धाने विषयस्यास्य उपादेयतामपि विवेचयत ।

Which are the subjects mentioned by Sushruta with Shabdarthanyaya process for Tantrasaragaveshana ? Describe this subject along with its utility in literary research.

- 3 चरकसंहितायां ऋषयः कं योगं विदुः ? योगस्य फलप्राप्तिं वर्णयित्वा अंतरंगयोगस्य चिकित्सोपयोगितां वर्णयत ।

What is said as Yoga by seers in Charaka Samhita ? Describe the outcome of Yoga and also describe therapeutical utility of Antaranga Yoga.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 अहेतुः । Ahetu.

2 स्वभावोपरमे चिकित्साप्राभृतस्य किम् ।
Need of Chikitsaprabhruta inspite of Svabhavoparamavada.

3 हेत्वर्थ-अतिदेशयोः भेदम् ।
Difference between Hetwartha and Atidesha.

4 मानसं-प्रतिभैषज्यम् । Manasam-Pratibhaishajyam.

5 लेश कल्पना । Lesha Kalpana

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : AYURVEDA - SIDDHANT - DARSHANA

SUBJECT : AYURVEDA DARSHAN VANGAMAYASYA ITIHAS – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 अग्निवेशतंत्रस्य के-के प्रमुखाः प्रतिसंस्कर्तारः सन्ति ? तेषामवदानं संहितायां किं कुत्र च परिलक्ष्यते ? इत्युदाहरणैः सह प्रतिपादयत ।

Who are the main redactors of Agniveshatantra ? What and where their contribution in Samhita is seen ? Explain it with examples.

2 स्वातन्त्र्योत्तरकालादारभ्य अद्यतनयावत् भारतसर्वकारेण आयुर्वेदीयशिक्षणानुसंधानक्षेत्रे के-के प्रमुखाः उद्यमाः अकुर्वन् ? उदाहरणैः सह वर्णयताम् ।

What are the main efforts/plans being made by central govt. of India in the field of Ayurveda education and research w.e. from after freedom till today? Describe it with examples.

3 ख्रिस्ताब्देः विशतितमां शताब्द्याम् शल्यतन्त्रे किम्प्रकारकं विकासः संजातः इति तर्कयुक्तिपुरस्सरं प्रतिपादयत ।

What types of development took place in the field of Shalya Tantra in 20th century A.D. Describe it with logic and methods.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 रसशास्त्रे वाग्भट्टस्य योगदानम् ।

Contribution of Vagbhata in the field of Rasashastra.

2 जेज्जटस्य आयुर्वेदे अवदानम् । Contribution of Jejjata in Ayurveda.

3 राष्ट्रिय-आयुर्वेद-विद्यापीठस्य परिचयं-योगदानं च ।

Introduction and contribution of R.A.V.

4 डॉ. भास्कर गोविन्द घाणेकरः । Dr. B.G. Ghanekar.

5 निश्चलकर । Nishechalakara.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : BHAISHAJYA KALPANA

**SUBJECT : ADHARBHUTA SIDDHANT AND PHARMACY MANAGEMENT -
PAPER-I**

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 भैषज्यकल्पनाक्षेत्रे परिभाषा प्रकरणं कथं उपयोगि भवतु सोदाहरणं विवेचयत् ।

What is the importance of technical terminologies in the field of B.K. describe with examples.

2 भैषज्यकल्पना व रसशास्त्रस्य मूलभूत सिद्धान्तानां सोदाहरणं वर्णनं कुरुः ।

Write the detail about the fundamental principles of Bhaishajya Kalpana and Rasashastra with examples.

3 प्राचीन व अर्वाचीनमतेन रसशालायाः विस्तृत वर्णनं कुरुः ।

Ancient and contemporary views with regards to establishment of Ayurvedic pharmacy.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 Product release and withdrawals.

2 Aushadha Sevana Kala & route of drug administration.

3 Ayurvedic formulary of India.

4 D & C rules 1945 related to Ayurvedic drugs.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : BHAISHAJYA KALPANA

SUBJECT : AUSHADHA PRASAMSAKARANA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 पार्थिवद्रव्यम्संग्रहेः किमपि महत्त्वं अस्य चिकित्सीगुणं कथं प्रभावितम् विवेचयत् ।

What is the importance of source of collection and how it influences the therapeutic properties of mineral drugs ?

2 क्षारस्य एस.ओ.पी. व मानकीकरणम् सोदाहरणम् विवेचयत् ।

Write down the S.O.P. and standardization of Kshara with suitable examples.

3 संधाननिर्माणे गुणवत्तानियंत्रक मानक सोदाहरणं सहितं लोहासवं वा कुमार्यसवं विवेचयत् ।

What are the quality control measures should be adopted during the preparation of Sandhana. Describe with the examples of Lohasava or Kumarasava.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 Lavana Kalpana.

2 Pathya Kalpana.

3 Kshirapaka.

4 Kashaya Kalpana.

5 Modified Khalva Yantras.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : BHAISHAJYA KALPANA
SUBJECT : AUSHADHA YOGA VIGYAN – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 निम्नलिखित औषधयोगानां निर्माणविधिं, औषधिप्रयोगः, मात्राः, अनुपानं च वर्णयत ।

Give the method of preparation, therapeutic uses, dose and Anupana of following Yogas :

- 1 Vasaputa Pakwa Swarasa.
- 2 Arogyavardhani Rasa.

- 2 निम्नलिखित रसयोगानां निर्माणविधिं, कार्यविधिं व प्रयोगविधिं च वर्णयत ।

Write down the method of preparation, mechanism of action, method of administration of following Rasa Yogas :

- 1 Rasa Parpati.
- 2 Tribhuvanakirti Rasa.

- 3 निम्नलिखित औषधयोगानां पथसंयोजनः, औषधिप्रयोगः, मात्राः व अनुपानं च वर्णयत ।

Give the Pathasamyojana, therapeutic uses, dose & Anupana of following drugs :

- 1 Haridrakhanda.
- 2 Draksharishta.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 Kanchanara Guggulu.
- 2 Triphala Ghrita.
- 3 Apamarga Kshara.
- 4 Saptamrita Loha.
- 5 Pravala Pisti.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : BHAISHAJYA KALPANA

SUBJECT : PHARMACEUTICAL SCIENCE – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 का नाम मात्रा ? उपर्युक्त-शास्त्रोक्त-सिद्धान्तैः सह भेषजमात्रा-निर्धारणे व्यवहृतानि कारकाणि वर्णयत ।

Define Dose. Write about the factors that affect the dose of a drug by emphasizing classical concepts wherever applicable.

- 2 'Excipients' इत्यस्य परिभाषां भेदं च लिखतु । आयुर्वेद-वांगमयोक्त-यथावत्-उदाहरणेन सह भेषजनिर्माण-उद्योगे तेषां महत्त्वं प्रभावं च वर्णयत ।

Define and classify 'Excipients'. Write about their importance and impact on pharmaceutical industry with suitable examples pertaining to Ayurveda.

- 3 आपणे आगमनात् पूर्वं कथं नव-भेषज्यस्य नियन्त्रितुं कर्तुं शक्यते ? चिकित्सा अनुसन्धानस्य विभिन्नावस्थानां संक्षेपेण विवेचनं कुरु ।

How a new drug is to be handled before its appearance in the market. Brief about different phases of clinical trials.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 Adverse Drug Reaction.

2 Bio-availability.

3 Suppository.

4 Rule 160 of D & C Act-1940.

5 Geometric Dilution.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

SUBJECT : NAMRUP VIGYANAM - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. द्रव्याणां विशेषपठने मेक्रोस्कोपिक तथा माइक्रोस्कोपिक इत्येतयोः पठनयोः आवश्यकता ।
Explain the relavance of Macroscopic and Microscopic evaluation of medicinal plants in its identification.
2. अधोनिर्दिष्टयोः रचनावैशिष्ट्यं लिखत ।
 १. सैडाकार्डिफोलिया - अब्युटिलान् इन्डिकम ।
 २. क्लीरोडेन्द्रम् प्लोमैडिस् - प्रेम्नाइन्टिग्रिफोलिया ।Write the dirtingushing morphological features of
 1. Sida cordifolia - *Abutilon indicum*.
 2. Clerodendrum phlomidis - *Premna integrifolia*.
3. आयुर्वेद फार्माकोपिया ऑफ इन्डिया संस्थाया अनुक्तद्रव्याणां विषये कानि कानि नियमानी स्वीकृतः भवन्ति ।
What are the parameters adopted for the introduction of Anuktha dravya in Ayurveda Pharmacopeia of India.
4. टिप्पणी लिखत - Write short notes -
 1. आयुर्वेद औषधद्रव्याणां प्रत्युत्पादने टिप्पुकल्चर टेकनीक इत्यस्य आवश्यकता ।
Role of tissue culture in the cultivation of Ayurvedoushadha dravya.
 2. टि.के.डी.एल. संस्थाया कर्म ।
T.K.D.L. activities.
 3. फार्मकोजीनिमिक्स ।
Pharmacogenomics.
 4. ए.पी.आइ. संस्था द्वारा द्रव्याणां मानकीकरणे स्वीकृतानि नियमानि कानि ? तानि आयुर्वेदशास्त्रे द्रव्याणां रसपञ्चकमानकीकरणे कथं उपयोगीता भवन्ति ।
Explain how the standardization procedurs of crude drugs suggested by API can help to standardize Rasapanchaka.
 5. आयुर्वेदीयद्रव्यस्य उत्पादन, संग्रहण एवं संरक्षणविधयः कानि ?
What are the cultivation, collection and storage procedures of Ayurvedic drugs.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN
SUBJECT : GUNA KARMA VIGYAN – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. आयुर्वेदीयमतानुसारेण द्रव्यकार्मुकत्वस्य मौलिकसिद्धान्तानां सविस्तरेण टीकाकाराणां मतपूर्वकं लिखत ।
Write the mode of action based on Ayurvedic fundamental principles from commentators' point of view.
2. वीर्यं प्रकरणे सुश्रुतसंहितायायां विषयं डल्हणपुरःस्सरं विस्तरेण कुरुत ।
Write in detail views of Sushruta Samhita about Veerya in the light of Dalhana's commentary.
3. अहिफेन विषये कृताऽनुसंधानां वर्णनं कृत्वा अहिफेने प्राधान्यां रसायानानां कार्मुकता लिखत ।
Write about Research carried out on Ahiphenā and describe the activities of chemical constituents of Ahiphenā.
4. दारुहरिद्रायां विषये आयुर्वेदीयाधुनिकमतानुसारेण वर्णनं विधाय एतद्विषये अनुसंधान प्रकाशयतु ।
Write about Daruharidra according to Ayurveda and modern perspectives and discuss about research observations of it.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN
SUBJECT : PRAYOGA VIGYAN – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. रक्तप्रदोषज व्याधीनां उदृत्य रक्तपित्तं, रक्तप्रदर एवं कामला व्याधिषु उपयुक्तानि प्रमुख द्रव्याणां आमयिक प्रयोगानि लिखत ।
Enumerate Raktapradoshaja Vyadhi and write in detail the Amayika prayoga of important drugs in the management of Raktapitta, Raktapradara and Kamala.
2. चिकित्सा परिशोधन विषये एकं व्यास लिखत ।
Write an essay on Clinical Reaserch.
3. यथासर्वाणि कुष्ठानि हतः खदिरबीजकै तयैवार्शासि सर्वाणि वृक्षकारुष्करौ हतः ।
एतत् सूत्रं विशदीकृत्य अर्श एवं कुष्ठव्याधिना उपयुक्त द्रव्याणां आमयिकप्रयोगाणि वर्णयत ।
Explain the above Sutra and describe the Amayika prayoga of drugs useful in the management of Arsha and Kushtha.
4. टिप्पणी कार्या - Write short notes -
 1. भेषजसंग्रहण - Bheshaya Samgrahhana.
 2. पथ्य-अपथ्य - Pathya - Apathya.
 3. क्लिनिकल फार्मकालाणि - Clinical Pharmacology.
 4. फार्मकोविजिलिन्स - Pharmacovigilance.
 5. फार्मकोएपिडामालाजि - Pharmeco epidemiology.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

SUBJECT : NIGHANTU PARICHAYA-YOGAVIGYANAM – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. राजनिघण्टोः लेखकस्य परिचयं, ग्रन्थप्रतिपादनशैली, विषयविन्यासं तथा च औषधीनां वर्गीकरणे अस्य निघण्टोः किं वैशिष्ट्यमिति स्पष्टयत ।
Delineate about author, way of presentation, subject content and the method of classification of the drugs in Raja Nighantu.
2. निघण्टुशब्दस्य निरुक्तिं महत्त्वं च विलिख्य कैयदेव निघण्टुमवलम्ब्य एकोनिबन्धः लेख्यं ।
Define the word Nighantu and note down its importance. Write an essay on Kayyadeva Nighantu.
3. अधोलिखितानाम् औषधयोगानां घटकद्रव्याणी प्रयोगांश्च मात्रानुपानपुरःसरं लिखत ।
Write the constituents, uses with different Anupana and dose of following compound drugs.
 1. चित्रकादिवती: - Chitrakadivati
 2. कैशोर-गुग्गुलु - Kaishor Guggulu
 3. द्राक्षारिष्ट - Draksharishta
 4. सितोपलादि चुर्ण - Sitopaladi Churna
4. टिप्पणी कार्या - Write short notes -
 1. निउट्रासिउटिकाल् - Nutraceuticals
 2. इन्टेलेक्टुअल् प्रोपर्टि राइट् - Intellectual Property Right (IPR)
 3. ड्रग्स एण्ड कोस्मेटिक एक्ट एवं आयुर्वेद - Drugs & Cosmetic act and Ayurveda
 4. रव्युइल ऑन इन्डियन मेडिसीनलप्लान्टस् - Reviews on Indian Medicinal plants
 5. स्नेहकल्पना मानकिकरण - Standaardization of Snehakalpana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA (BAL ROG)

**SUBJECT : BIJA GARBHA EVAM BALAVIKAS VIGYANIYA (HUMAN GENETICS,
EMBRYOLOGY AND GROWTH & DEVELOPMENT) - PAPER-I**

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः। All questionas carry equal weight.

1. भ्रूण एवं गर्भयोः विकासक्रमं आयुर्वेदाधुनिकमतयोः सविस्तरेण वर्णयत ।
Explain the modern and Ayurvedic concepts of embryo and foetal development in detail.
2. शरीरस्य विविध संस्थानानां सामान्यजन्मजातविकृतीनां वर्णनं क्रियताम् ।
Explain the common congenital anomalies of different systems.
3. शिशुषु ग्रोस-फाईन मोटर-कोग्निटीव-लेंग्वेज-पर्सनल-सोसीयल विकास संदर्भे निर्धारितविकासप्रक्रियायाः वर्णयताम्।
Discuss the mile stones of development in infancy and childhood in respect of gross, fine motor, cognitive, languages and personal-social development.
4. टिप्पणी कुरु - Write short notes on -
 - 1 यमलगर्भ । Yamala Garbha.
 - 2 संघातबलप्रवृत्त विकाराः । Sanghatabala Pravritta Vikara.
 - 3 जातहारिणी । Jataharini.
 - 4 गर्भस्य वृद्धि एवं विकास । Vriddhi and Vikasa of Garbha.
 - 5 मातृज एवं पितृजभावाः । Matrija and Pitrajadi Bhavas.

◆◆◆◆

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA (BAL ROG)

**SUBJECT : NAVAJATA SHISHU VIGYAN EVAM POSHANA (NEONATOLOGY
AND NUTRITION) – PAPER - II**

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. नवजातशिशोः पोषणार्थे दैनिकस्तन्यस्य मात्रायां वर्णनं कृत्वा स्तन्यपान विधिमपि वर्णितव्यम् ।
Describe day to day milk requirment of new born and methodology of feeding.
2. टिप्पणी कुरु - Write short notes on -
 - 1 स्तन्य - पीयूषम् । Milk colostrum.
 - 2 छर्दि एवं विबन्धः । Vomiting and constipation.
 - 3 पथ्य एवं अपथ्य आहाराः । Congenial and non-congenial diet.
 - 4 स्तन्यदोषाः । Vitiation of brest milk.
3. स्तन्यापनयनशिशोः सविशेष लक्षणानि लिखित्वा तस्य दैनिक आवश्यकपोषकजन्य आहारस्य वर्णनं कुरु ।
Describe special features of weaning with special reference to daily requirment of nutrition for infants.
4. (i) धात्री-गुण दोषाः वर्णितव्यम् ।
Write Dhatri character.
(ii) सामान्य नवजातशिशुपरिचर्याः ।
General neonatal care.

◆◆◆◆

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA (BAL ROG)
SUBJECT : BALROG (PEDIATRIC DISORDERS) – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. कौमारभृत्यविशेषज्ञदृष्ट्या आतुरबालकस्य परीक्षाविधिं वर्णयत ।
Describe the examination method of sick child as a pediatrition.
2. कुपोषणजन्यव्याधीनां वर्णनं कृत्वा तेषां चिकित्सांश्च वर्णनं कुरु ।
Describe the malnutritional disorders along with their treatment.
3. टिप्पणी कुरु - Write short notes on -
 - 1 शय्यामूत्र Bed wetting
 - 2 प्रवाहिका Amoebiasis
 - 3 अर्दित Facial Paralysis
 - 4 अहिपूतना Ahiputana
 - 5 कुकूणक Kukunaka
4. श्वासरोगस्य निदानं लक्षणानि सम्प्राप्तिसहितं चिकित्सांश्च वर्णयत ।
Describe the Nidan (causative factors), Lakshana (symptoms), Samprapti (etio-pathology) and treatment of Swasa Roga.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : KAUMARBHRITYA (BAL ROG)
SUBJECT : ANCIENT STATUS AND ADVANCEMENTS IN THE FIELD OF
KAUMARABHRITYA – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questionas carry equal weight.

1. अनुसंधानक्षेत्रे कौमारअवस्थायां सावधानि-ग्रहणयोः विशेष नियमान् विलिखत ।
What are the special cautions and considerations in research for pediatric age ?
Ennumerate.
2. शिशुः स्वस्थः इति कथं प्रमाणीक्रियते ? के के परीक्षाः तत्र अनिवार्याः ? चित्रसहाय्येण निबन्धो लेख्यः ।
How to certify a child as healthy ? What are the examinations required ? Write an essay
on this with the help of a neat algorithem.
3. काश्यपसंहितोक्त वेदनाध्यायमधिकृत्य सविश्लेषणापूर्वकं निबन्धमेकं लिखत ।
Write an essay on Vedanadhyaya of Kashyapa Samhita with critical analysis.
4. टिप्पणी कुरु - Write short notes on -
 - 1 डि.पी.टी. लसीकरणं तथा तस्य उपद्रवाणि ।
D.P.T. vaccination and its complications.
 - 2 स्वर्णप्राशनम् ।
Swarnaprashanam.
 - 3 कौमार अनुसन्धाने स्वीकृति पत्र प्रक्रिया ।
Concept procedure of research in pediatric age.
 - 4 काश्यप संहितायाः खिलस्थानम् ।
Khila Sthana of Kashyapa Samhita.
 - 5 बालग्रहाणि सुश्रुतमतानुसारेण ।
Balagraha according to Sushruta.

◆◆◆◆

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

SUBJECT : KAYACHIKITSA - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 आयुर्वेद मतानुसारेण स्रोतससिद्धान्तं वर्णयित्वा, तस्य स्रोतोदुष्टि एवं स्रोतोदुष्टिचिकित्सायाः वैज्ञानिकत्वं विवेचयत ।

Describe Ayurvedic concept of 'Srotasa' and elaborate Srotasa, Srotodushti and Srotodushti Chikitsa in light of modern scientific understanding.

- 2 पंचसकारचूर्णस्य एवं चंद्रप्रभावट्यः घटकद्रव्याणि, निर्माणविधिं एवं रोगाधिकारं लिखित्वा, तेषां कार्मुकत्वं वैज्ञानिकदृष्ट्या वर्णयत ।

Describe in detail ingredients and method of preparation of Panchasakara Churna and Chandraprabhavati. Also elaborate the pathologies where these can be used with scientific rationale.

- 3 चरकसंहितायाः चिकित्सास्थानानुसारेण रसायनविषय सविस्तरं लिखत । मानसस्वास्थ्यार्थं उपयुक्तानां रसायनयोगानां विवेचनं कुरु ।

Describe concept of Rasayana as described in Charaka Chikitsasthana. Elaborate the details of Rasayana effective in mental health promotion.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 Revised National Tuberculosis Control Programme(RNTCP).
- 2 ग्रहणीदोषः । Grahani Dosha.
- 3 जलोदर चिकित्सासिद्धान्त । Principles of management of Jalodara.
- 4 दशविधपरीक्षा । Dashavidha Pariksha.
- 5 वाजीकर योगाः । Vajikara Yoga.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

SUBJECT : KAYACHIKITSA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. राजयक्ष्मायाः सम्प्राप्तिः, तस्य एकादशरूपान् च वर्णयन् राष्ट्रीय स्वास्थ्यकार्यक्रमस्य सन्दर्भे अस्य व्याधेः चिकित्सार्थम् आयुर्वेदोपचारस्य वैज्ञानिकतायाम् समीक्षात्मकं निबन्धं लिखत ।
Discuss Samprapti and Ekadasha Rupa of Rajyakshma and scientific validity of its Ayurvedic management in light of National Health programme.
2. हृद्रोगस्य निदानसम्प्राप्तिं वर्णयन् 'इस्चिमिक हार्टडिसीस' इत्यस्य निदाने रक्तगतएन्जाइम प्रकाशयन् आयुर्वेदिकचिकित्सोपक्रमं लिखत ।
Discuss the Nidana Samprapti of Hridroga and importance of serum enzyme tests in the diagnosis of Ischemic Heart Disease and its Ayurvedic management.
3. अम्लपित्तस्य निदान सम्प्राप्ति लक्षणान् च वर्णयन् अस्य व्याधेः आयुर्वेदिक चिकित्सां लिखत ।
Discuss the Nidana, Samprapti and Lakshana of Amlapitta and its Ayurvedic management.
4. टिप्पणी कार्याः । Write Short Notes -
 1. Diabetic nephropathy.
 2. Ulcerative Colitis.
 3. A.I.D.S.
 4. Exudative Ascites.
 5. Erectile dysfunction

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA
SUBJECT : KAYACHIKITSA – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. मधुमेह रोगस्य निदानपूर्वकं लक्षणोत्पत्ति एवं सम्प्राप्ति विलिख्य तस्य साध्यासाध्यता सहितं चिकित्सा उपक्रम योगान च लिखत ।
Write the causes, symptoms with Samprapti of Madhumeha (Diabetes mellitus). Explain the Sadhyasadhyata and line of treatment of disease with medicinal formulations.
2. 'पारकीनसोनिसम्' रोगस्य निदापूर्वकं लक्षणोत्पत्ति एवं सम्प्राप्ति विलिख्य, तस्य रोगे उपयुक्त रोगीपरीक्षा, चिकित्सा उपक्रम एवं प्रचलित औषधयोगान च लिखत ।
Mentioning the causes, clinical features and pathogenesis of Parkinsonism, write the clinical examination, its line of treatment and commonly used formulations used in its management.
3. उन्मादरोगे कानि व्यवच्छेदक निदानानि कथं चैवं रोगविनिश्चय विधेयः तत् नव्यप्राच्यमतयोः वर्णनं कुरुतः । तस्य चिकित्साउपक्रम लिखतः ।
Mentioning differential diagnosis of Unmada Roga, describe the cardinal features of Unmada according to ancient and modern views, along with its line of treatment.
4. टिप्पणी कार्याः । Write Short Notes -
 1. अपस्माररोगस्य आत्ययिक चिकित्सा (Emergency management of Epilepsy)
 2. Grave's disease.
 3. Dehydration management
 4. Anxiety Disorders.
 5. Environmental Disorders.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

SUBJECT : KAYACHIKITSA (RASAYAN) – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

- 1 किं नाम रसायनम् ? रसायनस्य विविध विधिं एवं प्रकाराणि सोदाहरणं विविधप्रयुक्त योगसहितं वर्णयत ।

Defining Rasayana, describe various methods and classification of Rasayana with examples along with various formulations used.

- 2 कृटीप्रावेशिक रसायनस्य सांप्रत अनुसंधानीय महत्त्वम् एवं किंचित औषधप्रयोगसहितं सविस्तरेण वर्णयत ।

Describe in detail the importance and utility of Kuti Praveshika Rasayana in present era, along with examples of a drug formulations.

- 3 चरक एवं सुश्रुतसंहितामतानुसारेण रसायनतन्त्रस्य महत्त्वं एवं उपयोगितां संक्षिप्तरूपेण विलिख्य, मानसस्वास्थ्यार्थं प्रयुक्तानां रसायनयोगाः सविस्तरेण विवेचयत ।

Mentioning the importance and utility of Rasayana Tantra as per Charaka and Sushruta Samhita in brief, write in detail about Rasayana Yoga indicated in mental health promotion.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 आजस्रिक रसायनम् । Ajasrika Rasayanam.
- 2 शिलाजतु रसायनम् । Shilajatu Rasayanam.
- 3 रसायन अयोग्या । Contraindications of Rasayana.
- 4 आचार रसायनम् । Aachara Rasayanam.
- 5 भल्लातक रसायनम् । Bhallataka Rasayanam.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PANCHKARMA

SUBJECT : SIDDHANT, SNEHAN AND SWEDAN - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 षडविध उपक्रम-पंचकर्मयोः मध्ये सामंजस्यं विवेच्य संशोधन चिकित्सायां पूर्वकर्मस्य महत्त्वं प्रतिपादयत ।

Describe the relation between Shadhavidha Upakrama and Panchakarma and explain the importance of Purvakarma in Samshodhana Chikitsa.

2 आभ्यंतर स्नेहपानं सविस्तरं विविच्य, अस्य कार्मुकतां प्रतिपादयत ।

Describe the Abhyantara Snehapana in detail with its mode of action.

3 अभ्यंग-मूर्ध्नि तेलयोः सविस्तरं वर्णनं कृत्वा विविध आधुनिककाले प्रयुक्त अभ्यंगपद्धतिनां वर्णनमपि कुरुत ।

Explain in detail Abhyanaga and Murdhnitaila and describe current different massage techniques.

4 स्वेदनं वर्णयित्वा विविध पिण्डस्वेदानां विविध व्याधि अवस्थानां प्रयोगं विवेचयत् ।

Explain Swedana in general and different forms of Pinda Sweda with their application in different disease conditions.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PANCHKARMA

SUBJECT : VAMANA AND VIRECHANA KARMA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 विरेचनयोग्य व्याधिनां नामोल्लेखंकृत्वा वातव्याधिषु विरेचनकर्मस्य कार्मुकतां लिखत ।

Write the names of the diseases where Virechana Karma is indicated and explain mode of action of Virechana Karma in Vatavyadhi.

2 वमनकर्म संदर्भे वैगिकी-आतिकी-मानिकी-लैगिकी शुद्धिं वर्णयित्वा तेषां महत्त्वं आयुर्वेद एवं वैज्ञानिक मतानुसारेण प्रतिपादयत ।

Describe Vaigiki-Antiki-Maniki and Laingiki Shuddhi of Vamana and explain their importance in Ayurvedic as well as scientific view point.

3 विरेचन द्रव्याणां प्रकारान् वर्णयित्वा तेषां व्यवहारिक उपादेयतामपि प्रतिपादयत ।

Describe types of Virechana Dravyas and explain their practical utility.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 संसर्जनक्रमस्य वैज्ञानिक उपादेयता ।
Scientific importance of Samsarjanakrama. .

2 वमन व्यापदाः । Vamana Vyapada.

3 वमनकर्मस्य कार्मुकत्व । Mode of action of Vamana Karma.

4 विरेचन अर्नह । Virechana Anarha. ८ १

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PANCHKARMA

SUBJECT : BASTI KARMA AND NASYA KARMA – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 मूले निषिक्तो हि यथा द्रुमः स्यान्निलच्छदः कोमल पल्लवाग्रः ।
काले महान् हि पुष्पफलप्रदश्च तथा नरः स्यानुवासनेन ॥
उपर्युक्त श्लोकस्य अर्थ स्पष्टी कुरुत ।
Describe above Shloka.

2 नस्य प्रकारान् प्रयोजनं नस्यविधिं च निर्दिश्य - “उर्ध्वजत्रु विकारेषु
विशेषान्नस्यमिष्यते” इदं सूत्रं सविस्तरं विवृणुत ।
Write classification of Nasya, procedure of Nasya and explain this Stanza -
“उर्ध्वजत्रु विकारेषु विशेषान्नस्यमिष्यते”

3 उत्तरबस्तिदानविधि तथा मूत्ररोगेषु तस्य प्राधान्य सविस्तृत लिखत ।
Write procedure of Uttarabasti and explain importance of Uttarabasti in
Mutraroga(urinary tract diseases)

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 प्रतिमर्शनस्यस्य प्रयोगकालः मात्रा च ।
Explain Prayogakala and Matra of Pratimarsha Nasya.

2 धूमपान । Dhumapana.

3 बस्तिव्यापद् । Complications of Basti.

4 पिच्छाबस्ति । Pichchhabasti.

4 नस्यकर्मणि अभ्यंगस्वेदयोः उपयोगिता ।

Importance of Abhyanga and Swedana in Nasyakarma.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PANCHKARMA

**SUBJECT : RAKTAMOKSHANA, PHYSIOTHERAPY UPAKALPANA & APPLIED
ASPECTS OF SHARIR RELATED TO PANCHAKARMA – PAPER – IV**

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 पंचकर्म चिकित्सा पद्धतौ कीं तकनिकी नवीनीकरणं भवितुमर्हति ?
सविस्तरं वर्णयत ।

Write in detail about the innovative technical modifications that can be adopted for Panchakarma procedures.

2 रक्तमोक्षणस्य प्रकारान् वर्णयित्वा अस्य कार्मुकतां वर्णयत ।

Write about types of Raktamokshana and describe Karmukta(mode of action) of Raktamokshana.

3 पंचकर्म चिकित्सायां व्यायाम चिकित्सायाः उपयोगितां स्पष्टयत् ।

Describe the utility of physiotherapy in the context of Panchakarma.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 डायाथर्मी चिकित्सायाः उपयोगः । Uses of diathermy.

2 श्वित्र चिकित्सायां अल्ट्रावायोलैट चिकित्सा ।
Ultraviolet therapy in Shwitra.

3 जलौका संग्रह । Collection and storage of leech.

4 गृध्रसी व्याधौ सिराव्यधः । Siravyadha in Ghridhrasi.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014
SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI & STRI ROG
SUBJECT : GARBHAGARBHINI VIGYANAM - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. स्त्रीप्रजननाङ्गानां प्रजनन सम्बन्धि रचना शारीरं वर्णयित्वा श्रोणि परिमापन विधिं वर्णयत् ।
Describe applied anatomy of female reproductive organs. Explain clinical pelvic assesment method.
2. गर्भसंख्या निर्णय विधिं सविस्तरं लिखत । बहुअपत्यतायाः कारणानि लक्षणं लिखित्वा तस्य उपद्रवाश्च वर्णयत ।
Write the diagnosis of multiple pregnancy. Explain the causes, sign and symptoms and complications of multiple pregnancy.
3. गर्भस्रावस्य निदान, लक्षणानि, सापेक्ष्य निदानं, चिकित्सां एवं अनुसंधानात्मक योगाः च सविस्तरं वर्णयत् ।
Explain the causes, sign & symptoms, diagnosis and management with recent research combination of Garbhasrava in detail.
4. टिप्पणी कार्याः - Write short notes -
 1. गर्भिणी पाण्डु - Anaemia during pregnancy.
 2. नाभिनाडी - Umbilical cord.
 3. बीज, बीजभाग, बीजभागावयव - Bija, Bijabhaga, Bijabhagavayav.
 4. गर्भस्य षड्धात्वात्मकत्वं - Garbhasya Shad Dhatvatmakatvam.
 5. गर्भनिदानम् - Diagnosis of pregnancy.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI & STRI ROG

SUBJECT : PRASAVA VIGYANA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. प्रसव प्रारम्भ कारणानि विलिख्य अवस्थानुसार प्रसव परिचर्या सोपद्रवं चिकित्सां च सविस्तरं वर्णयत ।
Write causes of onset of labour. Stage wise management, complication and treatment.
2. मूढगर्भस्य प्रकार, निदान, लक्षण, सोपद्रव चिकित्सां च वर्णनं कुरु ।
Describe the types of Mudhagarbha its causes, sign & symptoms, complications and management.
3. सूतिका परिभाषा, सूतिकाव्याधिं निदानं वर्णयित्वा, सूतिका ज्वर निदानं, लक्षणं सोपद्रवं चिकित्सां च वर्णनं कुरु।
Describe the definition of Sutika and Sutika disorders, write the causes, sign symptoms, complications and management of Sutika Jwara.
4. टिप्पणी कार्याः - Write short notes -
 1. प्रसवपूर्व रक्तस्राव - APH
 2. बहुअपत्यता - Multiple pregnancy.
 3. Complication of 3rd stage of labour.
 4. C.P.D.
 5. स्तनशोथ - Engaged breast.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI & STRI ROG

SUBJECT : STRI ROG – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. योनिस्त्रावस्य निदान, संप्राप्ति, लक्षण, सापेक्ष निदान, उपद्रवं चिकित्सां च वर्णयित्वा अनुसंधानात्मक योगानाम् सविशेष विवरणी प्रतिपादयः ।

Describe in detail about vaginal discharge including its causative factor, sign symptoms, differential diagnosis, complications and treatment, mention current research medicines regarding abnormal vaginal discharge.

2. स्त्री वन्ध्यात्व परिभाषा विलिख्य, तस्य निदान, संप्राप्ति, नैदानिक परीक्षणं, अनुसंधानात्मकयोगाः एवं चिकित्सां च लिखत ।

Write the definition, causes, etiopathogenesis, investigations, research medicines and treatment of female infertility.

3. मातुः शिशुकल्याण सम्बन्धि राष्ट्रीय कार्यक्रम योजनायाः के ? तस्य महत्वं एवं उपयोग सविस्तरं वर्णनं कुरु ।

Describe in detail about current National Health Programme for MCH, its importance and utility.

4. टिप्पणी कार्याः - Write short notes -

1. उत्तर बस्ती - Uttara Basti
2. अनुसंधानात्मक गर्भनिरोधयोगाः - Research contraceptive drugs.
3. स्त्रीरोगेषु आधुनिक नैदानिक परीक्षणं महत्वं च
Importance of modern diagnostic tools in Stree Roga.
4. अचरणा - Acharana.
5. सूचीमुखी - Suchimukhi.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : PRASUTI & STRI ROG

SUBJECT : PRASUTI-STRIROG-SHALYA KARMANI – PAPER – IV

Date: 25-08-2014

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Monday

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानमानभारः । All questions carry equal weightage.

1. केषु अवस्थायां उदरपाटनस्य आवश्यकं अस्ती ? तस्य सम्पूर्णं विधिं सोपद्रवं वर्णयत ।

What are the indications of caesarean section ? Describe its complete procedure with complication.

2. स्त्रीरोगेषु शस्त्रकर्मस्य उपद्रवाणी वर्णयित्वा तस्य चिकित्सां च वर्णयत ।

Explain the management of complications related gynecological surgical procedures.

3. गर्भाशय भ्रंशस्य शस्त्रचिकित्सां सविस्तरेण वर्णयत ।

Describe the surgical management of prolapse uterus in details.

4. टिप्पणी कार्याः - Write, short notes -

1. उपसर्गजन्य गर्भस्राव चिकित्सा - Management of septic abortion.

2. Complication of vaccum delivery.

3. गर्भाशय अर्बुदस्य निर्हरण - Myomectomy.

4. सन्यास चिकित्सा - Management of Shock.

5. पुरुष वन्ध्याकरण शस्त्रकर्म - Vasectomy

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA

SUBJECT : ADHARABHUTA SIDDHANT, RASA CHKITSA AND PHARMACY
MANAGEMENT - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 रसार्णव । Rasarnava.

2 शारंगधर संहिता । Sharngadhara Samhita.

3 रसरत्नसमुच्चय । Rasaratnasamuchya.

2 प्राचीन रसशालायाः अवधारणाः वर्णनं कुरुः अस्य वर्तमान संन्दर्भे कः
उपयोगितः भवतु ?

Describe the concept of Rasashala(Ayurvedic pharmacy) in ancient India
and how it is relevant in modern context.

3 T.K.D.L.स्य वर्णनं लिखतु इति कस्य प्राचीन शास्त्रं संरक्षणं समर्थं भवति
सोदाहरणं विवेचयेत् ।

Describe about Traditional Knowledge Digital Library & how effective in
protection of Indian heritage with examples.

4 'आयुर्वेदिक फार्मलुरी ओफ इन्डिया' अस्य संक्षिप्त परिचयात्मक निबन्धं
लिखतु ।

Write down the introduction of Ayurvedic Formulary of India.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA

**SUBJECT : AUSHADH PRASAMSASKARAN EVAM RASA DRAVYA VIGYAN-
PAPER-II**

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 “लोहानां मारणं श्रेष्ठं सर्वेषां रसभस्मनां” विवेचयेत् उक्त शास्त्रोक्त वचनम् । अस्य आधारे स्वर्णमारणस्य प्रक्रियायां वर्णनं कुरुः ।

“लोहानां मारणं श्रेष्ठं सर्वेषां रसभस्मनां” Explain this statement and describe the methods of preparation of Suvarna according to above verse.

2 धातुसत्त्वं द्रुतिं च वर्णनं कुरुः, अभ्रकसत्त्वं अभ्रकद्रुतिस्य च सोदाहरणं वर्णेत ।

Describe the Dhatusatva and Druti with example of Abhraksatva and Abhrakadruti.

3 पर्पटीरस सिद्धान्तस्य विवेचयेत्, रसपर्पटीम् निर्माणप्रक्रियाणां वर्णनं कुरु तस्य औषधिप्रयोगविधिं च लिखत ।

Elaborate the concept of Parpati Rasa. Write in detail the manufacturing process of Rasaparpati with its therapeutics.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 Comparosion of efficacy of Shankha Basma and Pravala Bhasma.
- 2 Standerdization of Shilajita.
- 3 Selection and rejection criteria of Suvarnamakshika.
- 4 Lauha Bhasma traditional and recent therapeutics.
- 5 Parada Murchchhana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA

SUBJECT : AUSHADHA YOGA VIGYAN – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 निम्नलिखितौषधयोगानां निर्माणविधि उपयोगः औषधमात्रा अनुपानं च वर्णयत् ।

Write the preparation method, indication, dose and Anupana of the following formulations.

- 1 धात्री लौह । Dhatri Lauha.
- 2 गन्धक रसायन । Gandhaka Rasayana.
- 3 त्रिभूवनकीर्ति रस । Tribhuvana Kirti Rasa.

2 समीरपन्नग रसः सम्पूर्णनिर्माण विधानं, उपयोगः औषधमात्रा अनुपानं च वर्णयिता ।

Write the complete preparation method, indication, dose and Anupana of Samirapannaga Rasa.

3 निम्नलिखितौषधयोगानां घटकद्रव्याणां योजनार्थे, निर्माणविधि प्रसंगे प्रयोगार्थे च आधारभूताः सिद्धान्ता के ? सविस्तारं विवेचयात् ।

Write in detail about the basic principles of their ingredients, preparation method and administration of the following formulations :

- 1 हिंवाष्टक चूर्ण । Hingvastaka Churna.
- 2 च्यवनप्रसावलेह । Chyavanaprasavaleha.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- 1 त्रिफला गुग्गुलु । Triphala Guggulu.
- 2 अपामार्ग क्षार । Apamarga Kshara.
- 3 शतधौत धृत । Shatadhauta Ghrita.
- 4 तक्रारिष्ट । Takrarista.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : RASA SHASTRA

SUBJECT : PHARMACEUTICAL SCIENCE – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions : All questions carry equal weight. सर्वे प्रश्नाः समानभारः ।

1 औषधनिर्माणशास्त्रे एक्सपियन्ट्स काः वर्तमान समये औषधनिर्माणशास्त्रे अस्य किं उपयोगितः अस्तु ।

What are the pharmaceutical excipients and how it makes revolution in Ayurvedic drug industries after introduction ?

2 आयुर्वेदीय औषधस्य संरक्षणं च स्थायित्वं विवेचयत, पैकिंग एवं लेबलिंग कस्य उपयोगि भवति ।

Write down details of preservation and stabilization of Ayurvedic products along with utility of packaging and labling.

3 आर्सनिकस्य तात्क्षणिक एवं चिरकालस्य विषाक्तताः विवेचयत् अस्य आयुर्वेदिय चिकित्सिय व्यवस्था स्थापयेत् ।

Write down the acute and chronic toxicity of arsenic and their Ayurvedic management.

4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

1 Pharmacodynamics.

2 Adverse drug reaction.

3 Bioavailability.

4 Pharmaceutical aerosols.

5 Principles of distillation.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALAKYATANTRAM

SUBJECT : NETRA SHARIRAM NETRAROG VIGYANAM CHIKITSA CHA
(SAMANY) - PAPER-I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 अक्षिकूटशारीरं नेत्रसम्बन्धीमर्माणिऽपि विलिख्य तेषां प्रायोगिकं उपयोगितां प्रतिपादयत् ।

Write the anatomico-physiological description of eye-orbit and Netra related Marma along with their applied clinical importance.

- 2 (A) सव्रणशुक्रस्य चिकित्सा उभयमतेन वर्णयत् ।

Describe the treatment of corneal ulcer as per Ayurveda and modern aspects.

- (B) राष्ट्रियः अंध्यत्व निवारणः कार्यक्रमं वर्णयत् ।

Describe National Programs for Control of Blindness.

- 3 नेत्ररोगस्य प्रादुर्भावे दोषधातुमलानां महत्त्वं सविस्तारेण प्रतिपादयत्, नेत्ररोगचिकित्सासिद्धान्तानां व्याख्याः विधेयाः पंचकर्मचिकित्सयोऽपि महत्त्वं प्रतिपादयत् ।

What is the importance of Dosha, Dhatu Mala in the pathogenesis of eye diseases, what are their common fundamentals of treatment ? Also detailed the role of Panchakarma treatment processes in Netra Chikitsa.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- (A) पूयालस । Puyalasa.
(B) अजकाजात । Ajakajata.
(C) नेत्रबन्धनम् । Netrabandhanam.
(D) पिल्लरोगः । Pilla Roga.
(E) हताधिमन्थ । Hatadhimantha.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALAKYATANTRAM

SUBJECT : ANYORDHVANGA SHARIRAM ROGA VIGYANAM CHIKITSA CHA
(SAMANYA) – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : (१) सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

1. (A) कर्णरचना शारीरं विवेचनं कुरु ।

Explain the anatomy of Ear.

(B) नासागतरक्तपित्तः रोगस्य वर्णनं उभयमतेन साचिकित्सासूत्रं कुरु ।

Explain Nasagata Raktapitta from Ayurvedic and modern view point along with line of treatment.

2. (A) कर्णशूल रोगस्य विवेचनं प्राच्यार्वाचीनमतानुसारेण कुरु ।

Explain the Karnashoola (otalgia) from Ayurvedic and modern point of view.

(B) दन्तवेष्टक रोगस्य निदानं, सम्प्राप्तिं, चिकित्सां च वर्णनं कुरु ।

Explain the Nidana pathogenesis and treatment of Dantaveshtaka.

3. शिरोरोगस्य प्रकारं लिखित्वा सूर्यावर्तं फ्रंटलसायनुसायटस रोगौ निदानं लक्षणं सम्प्राप्तिं चिकित्सां च विवेचयत । तेषां साम्यं वैभिन्यम् च प्रदर्शयत ।

Write the types of Shiroroga and also explain the etiology, clinical features, pathogenesis and treatment of Suryavarta and frontal sinusitis. How they are related to each other ?

4. टिप्पणी कुरुः - Write short note -

(i) नासासंधान ।

Nasa Sandhana.

(ii) वातजप्रतिश्याय चिकित्सा ।

Treatment of Vataja Pratishyaya.

(iii) दन्तनाडी चिकित्सा ।

Treatment of Danta Nadi.

(iv) मुखपाक ।

Mukhapaka

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALAKYATANTRAM

SUBJECT : SHALAKYA CHIKITSA (VISHISHTA) – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 विवेचनं कुरु । Explain :
 - 1 ओडियोमीटरी । Audiometry.
 - 2 ए-स्केन । A-scan.
 - 3 पेरीमीटरी । Perimetry.
- 2 (A) पक्ष्मकोपस्य शस्त्रकर्म निर्देशानिर्देशविधीं च ।
Surgical treatment of Pakshmakopa along with indications and contra indications.
(B) अर्मरोगस्य शस्त्रकर्म निर्देशानिर्देशविधीं च ।
Surgical treatment of Arma Roga along with indications and contra indications.
- 3 (A) कफजलिंगनाशरोगस्य शस्त्रचिकित्सा विवेचयत् ।
Write the surgical treatment of cataract.
(B) अधोलिखित औषधयोगानां घटकद्रव्यं रोगाधिकारत्वं च वर्णयत ।
Write the contents and indications of following Aushadha Yogas.
 - 1 जीवन्त्यादिघृत । Jivantyadi Ghrita.
 - 2 चन्द्रोदयवर्तिः । Chandrodaya Varti.
 - 3 सूतशेखररसः । Sutashekhara Rasa.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - 1 कण्ठपरीक्षणविधिः । Examination of throat.
 - 2 नासापरीक्षणविधिः । Examination of nose.
 - 3 तुण्डिकेरि शस्त्रचिकित्साः । Surgical treatment of Tundikeri.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALAKYATANTRAM
SUBJECT : SHALAKYA VANGMAYA – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 वत्सगतरोगानां संख्या, संप्राप्ति वर्णयित्वा कश्चिदद्वयरोगाणां विस्तृत विवेचनं कुरुः ।
Write the number and pathogenesis of lid diseases. Explain any two lid disorders in detail.
- 2 वाग्भट्टोक्त अतिरिक्त दृष्टीगतरोगाणां लक्षणं चिकित्सां च वर्णयत् ।
Write the clinical features and treatment of the additional Drishtigata diseases described by Acharya Vagbhata.
- 3 आयुर्वेदीय शालाक्यतंत्रे वाग्भट्टडल्हनशार्गधराचार्याणां योगदानं विवेचयेत् ।
Write the contribution of Acharya Vagbhata, Acharya Dalhana and Acharya Sharngdhara in Shalakyas.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (A) कपालगतारोगः । Kapalagataroga.
 - (B) राजर्षि निमि । Rajrshi Nimi.
 - (C) संधावऽन्जन । Sandhavanjana.
 - (D) नेत्रप्रसाधनकर्माणिः । Netraprasadhanakarmani.
 - (E) अवगुंठनम् । Avagunthanam.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALYATANTRAM

SUBJECT : SHALYATANTRAM (SIDDHANTA) - PAPER - I

Date: 21-08-2014
Thursday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 रक्तमोक्षणस्य सिद्धान्ताः विविधप्रकाराणि च विस्तरेण लिखत् ।
Write the principles and various methods of Raktamokshana in detail.
- 2 षट्क्रियाकालस्य सिद्धान्तं किम् ? तेषां महत्त्वं सविस्तरेण विवेचयत् ।
What is the concept of Shatkriyakala ? Describe its importance in detail.
- 3 (A) शल्यतंत्रे मर्माणां महत्त्वं विस्तरेण विलिखत् ।
Write down the importance of knowledge of Marma in Shalya Tantra.
(B) शल्यतंत्रे त्रिविधं कर्माणां महत्त्वं प्रतिपादयत् ।
Write about Trividha Karma and their importance in Shalya Tantra.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
(A) शस्त्रस्य गुणदोषाः । Qualities and dis-qualities of Shastra.
(B) रक्तस्य चतुर्थं दोषत्वम् । Rakta as fourth Dosha.
(C) उपयन्त्रम् । Upayantram.
(D) अग्निकर्म सिद्धान्ताः । Principles of Agnikarma.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALYATANTRAM

SUBJECT : SHALYAKARMA – PAPER - II

Date: 22-08-2014
Friday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : (१) सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weight.

1. दग्धस्य चिकित्सां वर्णयत।

Describe the treatment of Burn.

2. रक्तातिस्त्रावजन्य स्तब्धताः निदानक्रियाशारीरं वर्णयित्वा चिकित्सां स्फुटयत।

Describe the pathophysiology and management of heamorrhagic shock.

3. संक्षेपेण वर्णयत। Describe in brief.

(१) स्तनविद्रधिः। Breast Abscess.

(२) स्पाइनल एनस्थीसिया। Spinal Anaesthesia.

(३) परिवर्तिका। Paraphimosis.

(४) केटामिन। Ketamin.

4. टिप्पणी कार्याः। Write short notes.

(१) परिकर्तिका। Fissure-in-ano.

(२) रक्तादानम्। Blood Transfusion.

(३) सीवनकर्मम्। Suturing.

(४) कोथः। Gangrene.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALYATANTRAM

SUBJECT : YOGYA (VISHISHTASHCH) ANUSHALYA KARM – PAPER – III

Date: 23-08-2014
Saturday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना – सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

- 1 पित्ताशयशोथस्य निदानं लक्षणंश्च विशदयित्वा चिकित्सा सविस्तरेत् ।
Describe the aetiology, clinical features and treatment of cholecystitis .
- 2 संक्षिप्त व्याख्या कार्याः । Describe in brief.
 - (A) दक्षिणवंक्षण प्रदेशे शोथस्य सापेक्षिक निदानं कुरु ।
Differential diagnosis of right iliac fossa swelling.
 - (B) अर्शस्य निदानं चिकित्सांश्च । Aetiology and treatment of Arsha.
- 3 संक्षेपेण व्याख्या कुरु । Describe in brief.
 - (A) भगंदरस्य निदानं चिकित्सांश्च ।
Etiology and treatment of fistula in ano.
 - (B) अण्डकोष वृद्धेः निदानं शल्यचिकित्सांश्च ।
Etiology and surgical treatment of scrotal swelling.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (A) परिकर्तिका । Anal fissure.
 - (B) वृक्काश्मरी । Renal stone.
 - (C) सीवन प्रकाराः । Types of suturing.
 - (D) अस्थिभग्न चिकित्सा । Treatment of fracture.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION AUGUST - 2014

SPECIALISED SUBJECT : SHALYATANTRAM

SUBJECT : SHALYA VANGMAY PARICHAY – PAPER – IV

Date: 25-08-2014
Monday

Time :- 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

सूचना : (१) सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weight.

1. पक्काशयगतास्तत्र नाडयो मूत्रवहास्तु याः ।

..... ॥

उपरोक्त श्लोकपादस्य पूर्वापर प्रसंगेण वर्णयित्वा आधुनिक दृष्ट्या विस्तृतेन वर्णयत ।

Describe the above stanza with its pre and post reference with the modern views.

2. अप्राप्ते वा क्रियाकाले प्राप्ते वा न कृता क्रिया ।

..... ॥

उपरोक्त श्लोकस्य पूर्णेपर प्रसंगेण चिकित्सादृष्ट्या महत्त्वं प्रतिपाद्य विशदयत ।

Describe the above stanza with complete reference placing the importance in regard of the treatment.

3. भगन्दरस्य प्राचीनार्वाचीन दृष्ट्या प्रकार, लक्षण, उपद्रवाणां लिखित्वा शल्यचिकित्सा विधीनां सुविस्तृतयेत ।

Write down types, symptoms, complication and treatment of Bhagandar in comparison to fistula in ano.

4. टिप्पणी कार्याः - Write short notes.

(1) सिवनकर्मः । Sivankarma.

(2) वल्मिकः । Valmika.

(3) षट्क्रियाकालः । Shatkriyakala.

(4) छेद्या रोगाः । Chhedhya Roga.

